

OBSAH

Předmluva.....	6
1. POJEM, PODSTATA A VZNIK PRÁVA, SYSTÉM PRÁVNÍ VĚDY	7
1.1. Pojem práva.....	7
1.2. Vznik a podstata práva	8
1.3. Systém právní vědy	9
2. SYSTÉM PRÁVA, ZÁKLADNÍ ČLENĚNÍ PRÁVA.....	11
2.1. Jednotnost a diferencovanost systému práva.....	11
2.1.1. Právní norma	11
2.1.2. Právní institut	12
2.1.3. Právní odvětví	12
2.1.4. Odvětvové zásady (principy)	13
2.1.5. Problémy systému práva u nás	14
2.2. Právo vnitrostátní, mezinárodní a evropské	15
2.2.1. Vztah vnitrostátního a mezinárodního práva.....	16
2.2.2. Sjednocování mezinárodního a vnitrostátního práva	17
2.3. Právo veřejné a soukromé	17
2.4. Právo hmotné a procesní	18
3. PRÁVNÍ KULTURA, PRAMENY PRÁVA	20
3.1. Právní kultura, velké právní systémy	20
3.2. Materiální a formální prameny práva	21
3.3. Klasifikace pramenů práva	22
3.4. Právní normativní akty	26
3.5. Místní (lokální) právo tvorba	28
4. PRÁVNÍ STÁT	30
4.1. Vznik konceptu právního státu	30
4.2. Dvě základní podoby právního státu	32
4.2.1. Kontinentálně evropská koncepce právního státu	32
4.2.2. Angloamerická koncepce právního státu (Rule of Law).....	34
4.3. Modely právního státu	35
4.4. Základní principy právního státu.....	36
5. TVORBA PRÁVA.....	38
5.1. Základní pohledy na tvorbu práva.....	38
5.1.1. Přirozenoprávní teorie	38

5.1.2. Škola historického práva	39
5.1.3. Pozitivistickopravní náhled	39
5.2. Tvorba práva ve vlastním slova smyslu	39
5.2.1. Formální náležitosti	40
5.2.2. Obsahové náležitosti	40
5.2.3. Průběh legislativního procesu	41
5.3. Nedostatky tvorby práva	43
5.4. Právní předpisy obcí a krajů	43
6. PRÁVNÍ NORMA	45
6.1. Pojem právní normy	45
6.2. Subjekt, objekt, obsah právní normy	46
6.3. Struktura právní normy	47
6.4. Působnost právních norem	49
6.5. Aplikovatelnost, efektivnost právních norem	54
6.6. Druhy právních norem	54
7. INTERPRETACE PRÁVA	58
7.1. Pojem interpretace práva	58
7.1.1. Výklad práva jako součást procesu aplikace práva	58
7.2. Objekt výkladu práva	58
7.3. Tři hlediska interpretace	59
7.3.1. Hledisko logicko sémantické	59
7.3.2. Hledisko psychologické	59
7.3.3. Hledisko juristické, z hlediska právní tradice	59
7.4. Správná interpretace práva	59
7.5. Klasifikace interpretačních postupů (druhy interpretace práva)	60
7.6. Subjekty interpretace práva a otázka závaznosti jimi podané interpretace	60
7.6.1. Výklad orgánů veřejné moci (autoritativní výklad práva)	60
7.6.2. Výklad ostatních subjektů, nedisponujících veřejnou mocí, právně nezávazný	61
7.7. Metody výkladu	62
7.7.1. Výklad jazykový	62
7.7.2. Logický výklad	62
7.7.3. Systematický výklad	63
7.7.4. Výklad historický	64
7.7.5. Výklad teleologický	64
7.7.6. Výklad komparativní	64
7.8. Výklad doslovný, zužující a rozšiřující	65
7.8.1. Výklad doslovný (adekvátní)	65
7.8.2. Výklad zužující (restriktivní) a rozšiřující (extenzivní)	65
8. REALIZACE PRÁVA	66
8.1. Obecné otázky působení práva	66

8.2. Faktory ovlivňující dodržování práva	66
9. PRÁVNÍ VZTAHY	67
9.1. Charakteristika právních vztahů	67
9.2. Právní skutečnosti	68
9.2.1. Právní události	69
9.2.2. Protiprávní stavy	70
9.3. Subjekty právního vztahu	70
9.4. Objekty právního vztahu	71
9.5. Obsah právního vztahu	72
10. APLIKACE PRÁVA	74
10.1. Pojem aplikace a otázky obecné	74
10.2. Aplikační proces	74
10.3. Individuální právní akty	77
10.4. Analogie	79
11. PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST	81
11.1. Pojem	81
11.2. Porušení právní povinnosti a jeho právní následky	81
11.2.1. Druhy právních následků porušení povinnosti	82
11.3. Funkce právní odpovědnosti	82
11.4. Klasifikace deliktů a právní odpovědnost	82
11.5. Prvky zaviněného porušení právní povinnosti	84
11.6. Subjektivní a objektivní právní odpovědnost	87
12. PRÁVNÍ ZÁRUKY ZÁKONNOSTI.....	88
12.1. Pojem zákonnosti	88
12.2. Pojem právních záruk zákonnosti	88
12.3. Klasifikace právních záruk zákonnosti	89
12.3.1. Zakotvení základních lidských práv a mechanismů jejich kontroly a ochrany	89
12.3.2. Dozor a kontrola	89
12.3.3. Soudní kontrola.....	90
12.3.4. Petiční právo	91
12.3.5. Zrušení nezákonných právních aktů	91
12.3.6. Neplatnost právních úkonů	92
12.3.7. Rozhodování sporů	92
12.3.8. Donucení.....	93
12.3.9. Ombudsman (Veřejný ochránce práv).....	93
Doporučená literatura	95